

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Valerii Andreae Desselii Erotemata Ivris Canonici

Andreas, Valerius

Francofurti & Lipsiae, 1720

XXXVII. De Poenis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63277](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63277)

consuetudinis. Ratio est, quia non *Nov. 57. Ut*
 licet rationem, inquit Imp. alium qui *non fiant*
 esse debitorem, alium vero exigere; *pignorat.*
 nec alteri molestum esse pro alio quo-
 dam &c. Mores vero usum repressalia- *Vide*
 tam probant, concurrentibus his, iuxta *Gvid. Pap.*
 causa debiti vel delicti, conquestione *q. 32. &*
 apud Principem, & auctoritate publica *34. Dam-*
 el Principis, pignorationes ejusmodi *haud.*
 antecedentis. *prax. crim.*
c. 78.

De Pœnis.

TIT. XXXVII.

Damno reparato, refususque expensis, te-
 netur insuper reus ad pœnam sive satis-
 factionem delicti, impositam vel a lege
 seu canone, vel, si nulla certa pœna
 canonibus sit statuta, arbitrio iudicis
 infligendam.

1. Quid igitur est Pœna?

Est supplicium, quo quis ob delictum *c. Dilectus*
 afficitur, sive noxæ vindicta, seu de- *ii. b. 1.*
 horum omnium coercitio aut satisfac-
 tio, a lege vel ministro legis imposita.
 Brevius, est afflictio ad vindictam
 criminis seu culpæ imposita. *Afflictio, Vulting.*
 nam, qua quis punitur & premitur, *hic ha.*
 vel in corpore, vel in statu suo, vel etiam
 in

in ære & bonis fortunæ, quæ poena
tur pecuniaria.

2. *Quotuplex est Poena Canonica*

Alia est Ordinaria, partim a ju-
pto, id est, lege vel canone, partim
d. c. II. h. t. & l. 3. D. eod. scripto statuta. Alia Arbitraria, a
judicis arbitrio infligenda.

II. Alia est Civilis, alia Criminalis.
Illa utilitati privatorum & parti la-
plicatur; hæc ad vindictam publicam
spectat. Ad civilem refertur poena
ventionalis, quæ contractibus appo-
let: inter criminales poena recedat
pecuniaria.

3. *Pœna Conventionalis quæ, & a quo
exigitur hoc jure?*

Pœna conventionalis dicitur, a
contractibus apposita ex conventu
partium contrahentium committitur
venda ab eo, qui contractum violat
eundem observanti. Hanc etiam
mittunt Canones, saltem quatenus
e. 7. h. t. & c. Per tuas sup. De ar- currit legitimum interesse, & pro faci-
bitur. ri coactione partis ad observandum
implendum contractum. Nisi poena
rit adjecta quantitati solvendæ, in
dem & ultra modum legitimum
toriarum usurarum; hæc enim poena

non potest. Similiter pœna conven- *arg. l. 15. C.*
 onalis peti non potest, utroque contra- *De usur.*
 entium æque contractum violante, cum *§ c. 9. b. t.*
 ad pœnam uterque obligaretur: quia pœ-
 na unius cum alterius pœna compensa-
 tur, salvo interesse Reip.

*4. Panam pecuniariam quando recte impo-
 nit Judex Ecclesiasticus?*

Quando nulla alia pœna certa per Ca- *c. 3. b. t. c. 4.*
 nones statuta est: tunc enim arbitrio re- *sup. de ra-*
 liquitur iudicis, ut loco pœnæ corpora- *priorib. § c.*
 lis, aut alterius, pœnam infligat pecunia- *4. sup. de*
 riam. Ita tamen, ut, quando Pecunia ali- *off. jud. de*
 quem mulctat, omnem avaritiæ vitet su- *leg. d. c. 3.*
 pœtionem. Et quidem secundum canones *Sess. 25. c. 5.*
 pecuniæ sic exactæ pars dimidia in utili- *de reform.*
 tatem Ecclesiæ, altera dimidia in eleemo-
 sinam erogari jubetur. Concil. quoque
 Trident. eandem pecuniam piis duntaxat usi-
 bus destinandam esse decrevit.

*Quæ præterea sunt pœna Canonica cri-
 minales?*

Æ sunt variæ, pro varietate & gravi-
 tate criminum: & vel sunt *Spirituales*
 & excommunicatio, Suspendio & Inter-
 dictum, de quibus infra Tit. XXXIX. vel
Corporales, quæ circa corpus versantur.

c. pœn. in fine sup. I. *Pœna Carceris perpetui*: quæ & capitalibus adnumeratur, iis scilicet

De heret. bus, quibus in foro laico vita adimetur.

c. 27. in fine ruf. De V. S. Abbas in c. II. *Detractionis in Monasterium*, legendam inibi pœnitentiam: quæ hodie in usu esse desit.

Tua 6. h. t. d. c. 6. III. *Depositionis ab Ordinibus Ecclesiasticis*, ab omni officio & beneficio, ideoque non nisi pro

admodum & gravi crimine imponenda

five ea Verbalis sit, quæ solis fit

& Depositiō Simplex dicitur; five

lis seu Actualis, quæ & Solemnis,

fit solemnī degradatiōe, & nihil

est quam executio depositiōis verbalis,

adhibito certo numero Episcoporum

veluti in depositiōe Presbyteri sex,

c. infelix XV. qu. 7. depositiōe Diaconi trium, vel loci Episcoporum totidem Abbatum, usum

træ & baculi habentium: vel si non

commode haberi poterunt, sufficiat

Conc. Trid. Sess. 31. 4. beri alias graves personas in dignitate

refor. ced. c. 10. h. t. Ecclesiastica constitutas, & juris locum

commendatas. Detractisque Clericis

stibus & insignibus Ordinis sui, ad

exauctoratiōis militaris atque

omni privilegio Clericali, tanquam

XVI. 47. & ibi gl. cus reliquitur puniendus iudici laici, & quidem continuo post degradatiōem.

IV. *Adeptionis* sive *Privationis* offici- c. 24. *inf.*
 arum & beneficiorum : quæ gravis quo- *De sent.*
 re pœna censetur, non nisi pro gravibus *excom.*
 delictis & casibus in jure expressis imponi *&c. 4. sup.*
 solita. His alii addunt pœnam damna- *De rapt.*
 tionis ad triremes, exilii, fustigationis ac
 verberum, ea tamen moderatione adhibi-
 ni officia, ne flagella in vindictam sanguinis
 pro emansare videantur.

De Pœnitentiis & Remissionibus.

TIT. XXXVIII.

pena, de quibus Tit. proximo, fori sunt
 externi seu judicialis : hoc Tit. agitur
 de pœnis fori interioris, seu animæ, id
 est, de pœnitentiis & Remissionibus
 sive Indulgentiis.

1. *Quid est Pœnitentia & quotu-
plex?*

Pœnitentia est quædam dolentis vin- *can. Pœni-*
 dicta, puniens in se quod dolet com- *tentia 4.*
 misse. Et est vel *Interna* : sc. virtus *dist. 3. De*
 tantis seu actus interior, quo pœnite- *pœnit.*
 mus & dolemus de peccatis; vel quo
 præterita mala plangimus, & plangenda *can. Ecce.*
 non committimus. Vel *Externa*, & est *39. in fine*
 Sacramentum, quod jam baptizatis, sed *De pœnit.*

E e 2

nau-